

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztowy kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Mianowany nadzwyczajnym posłem i pełnomocnym ministrem Wielkiego Księcia Mecklenburg-Szweryńskiego przy najwyższym dworze cesarskim, wielkksiążęcy major i szambelan baron *Gamm*, miał 13. b. m. zaszczyt doręczyć Jego c. k. Apostolskiej Mości na osobnej audyencyi swoje listy wierzytelne.

Dnia 2. listopada r. b. odbędzie się na mocy najwyższych patentów z 21. marca 1818 i 23. grudnia 1859 r. o godzinie 10tej przed południem w przeznaczonym na to lokalu w gmachu bankowym w Wiedniu 387me losowanie dawniejszego długu państwa, a zaraz potem nastąpi 7me losowanie wygrywających numerów obligacji 5procentowej pożyczki loteryjnej.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 22. października.

Na przedwczorajszym posiedzeniu izby deputowanych Rady państwa byli już obecni deputowani z Siedmiogrodu. Zaraz po zagajeniu posiedzenia zabrał głos prezydent izby, p. Hasner, i powitałszy deputowanych siedmiogrodzkich stosowną przemową, odebrał od nich przepisane zamiast przysięgi przyrzeczenie. Po dopełnieniu tego aktu oznajmiono izbie, że minister stanu nadesłał projek ustawy względem politycznej administracyi i organizacyi władz w krajach szcuplejszej Rady państwa, a potem przystąpiła izba do obrad nad kwestyą względem załatwienia projektów reformy podatkowej. Deputowany *Brolich* odczytał znane już czytelnikom naszym sprawozdanie wydziału finansowego, złożone z czterech punktów. Co do dwóch pierwszych punktów względem wybrania wydziału z 21 członków wniósł *Herbst* poprawkę, ażeby 16 członków wybrano nie po 1 z każdego kraju koronnego, lecz po 2 z ośmiu grup tych krajów, i poprawka ta została przyjęta. Trzeci punkt względem niustającej czynności wydziału nie utrzymał się przy głosowaniu, a tem samem odpadł także punkt czwarty względem obradowania wydziału podatkowego nawet po zamknięciu teraźniejszej sesyi izby. — *Czasowi* donosi depesza telegraficzna z Wiednia z 20. b. m., jakoby hrabia *Rechberg* miał nazajutrz odjechać na konferencyi podług jednych do Paryża w sprawie reformy związku niemieckiego, podług innych zaś do Norymbergii w sprawie reformy związku niemieckiego. *Wiener Abendpost* jednak z 20. b. m. nie zawiera żadnej wzmianki o tem.

Z teatru wojny w Prólestwie Polskiem nie ma dziś żadnych wiadomości. Z Warszawy tylko donoszą *Czasowi*, że 17. b. m. aresztowano tam znowu mnóstwo osób na ulicach, szczególnie młodzież, na którą żołnierze robili formalne polowanie. Dalej dowiaduje się *Czas*, że rząd rosyjski przyłączył całe prawie województwo Augustowskie z wyjątkiem tylko powiatu Łomżyńskiego nie tylko wojskowo lecz i administracyjnie do Litwy.

Memorial diplomatique, którego pogląd historyczny na przebieg ostatnich negocyacyj w sprawie polskiej już zamieściliśmy, podaje poszczególnie punkta, względem których hr. *Rechberg* wyjaśnić zadać miał, zanimby Austria do kroku odsądzenia Rosyi od prawa do posiadania Królestwa Polskiego przez Anglię zaproponowanego. Punkta te są następujące:

1) W jakim celu trzy mocarstwa przesyła Rosyi nową notę zbiorową?

2) Jakimi środkami myślą doprowadzić cel ten do skutku?

3) Jakie rekojmie mocarstwa zachodnie Austrii dać są gotowe dla ochronienia jej od niebezpieczeństw, na któreby w skutek geograficznego swego położenia wystawiona być mogła?

Wyjaśnienia dane przez Anglię dowodzą, iż lord *Russell* pragnie zastąpić odpowiedzialność swoją przed parlamentem.

La France podając powyższe szczegóły z *Memorial diplomatique* twierdzi, iż Francya jaśniej i wyraźniej sobie postąpiła.

„Francya oświadczyła kategorycznie, iż zawsze jest gotowa do dania Austrii wsparcia, do jakiego ma prawo, w razie gdyby przez Rosyę zaczepiona była.“

„Na tym stopniu znajdować się mają obecnie negocyacye w sprawie polskiej. Trzy dwory zgadzają się co do zamierzonego celu, i szukają sposobu pokojowego załatwienia sprawy polskiej. Cokolwiek zaś wypadnie, honor Francyi jest pokryty, jak się to z aktów dyplomatycznych wykaże.“

Monitor francuski z 20. b. m. ogłasza mianowanie pana *De-laigle* pierwszym wiceprezydentem senatu. Dalej donoszą z Paryża, że dnia 21go b. m. miał Cesarz wyprawić na polach elizejskich wielki przegląd gwardyi cesarskiej.

Podług wiadomości telegraficznej ze Sztokholmu z 19. b. m. zgadza się w tem cała prasa szwedzka, wyjąwszy tylko dziennik *Allhoodu*, że stypulacye z Danią są już zupełnie ułożone, ale

ratyfikacya ich nastąpi dopiero wtedy, gdy wojska niemieckie wyruszą w pochód.

Wydawana w Berlinie „*Corresp. Stern*“ podaje jako fakt mający związek z planami Austrii w sprawie egzekucyi, że Hanower żądał, aby rezerwa, która Austriya i Prusy wystawia, zbliżyła się jak najwięcej do granicy holsztyńskiej; Austriya korzystając z tego, przeniesie swoje 25.000 ludzi w Hanowerskie, i tym sposobem udzieli Hanowerowi opiekę na wypadek pewnych zajść w kwestyi niemieckiej, a zarazem pozyska stanowisko niebezpieczne dla Prus. Zaiście — powiada *Jen. kor.* ta fantasmagorya, gdyż nie jest to nic innego, ma swoją śmieszna stronę. Jasną jest rzeczą, że gdy egzekucya przyjdzie do skutku, rezerwy z wojskami egzekucyjnymi muszą utrzymywać związek strategiczny, muszą mieć swoje stanowisko, a prawdopodobnie w danej chwili zbliżą się do granicy holsztyńskiej. To wszystko rozumie się samo przez się, ale obawa „planów austriackich“ utrudnia pojęcie rzeczy najprostszyc.

Monarchia Austriacka

Wieden, 20. paźdz. (*Nowiny dworu*. — *Wiadomości bieżące*.) Najjasn. Pan udzielał wczoraj zrana przez kilka godzin posłuchania osobom prywatnym.

Arcyksiążę *Marcymilian* powróci w przeciągu ośmiu dni z Ischlu do Miramare. — Odjazd Arcyksięcia *Karola Ludwika* do Gracu naznaczony jest na przyszły czwartek.

Książę *Ryszard Metternich*, który przybędzie tu w przyszły piątek z dóbr swoich w Czechach, zabawi tylko kilka dni w Wiedniu, a potem uda się na swoje stanowisko do Paryża, ażeby być obecnym przy otwarciu ciała prawodawczego. — Słychać, że tajny radca baron *Meysenburg* przeznaczony jest na następcę c. k. posła przy stolicy apostolskiej, barona *Bacha*, który zamyśla wystąpić zupełnie ze służby publicznej. — Duński poseł hrabia *Bille-Brahe* powrócił wczoraj z Kopenhagi. — Na cześć barona *Lecherfelda*, który od kilku dni bawi w Wiedniu, wyprawiono przedwczoraj wieczorem w hotelu „*Oesterreichischer Hof*“, na której byli obecni prócz gości ministrowie *Schmerling*, *Lasser* i *Hein*, prezydent *Hasner*, wiceprezydent *Hopfen*, i deputowani *Brinz*, *Berger*, *Kaiser*, *Szabel*, *Doblhoff* i *Kuranda*. Toast na cześć gościa wniósł minister stanu *Schmerling*.

(*Czynności wydziałów rady państwa*. — *Odmówienie sankcyi*. — *Mianowanie*.) Wydział finansowy zajmował się dnia 19go budżetem państwa na ministerjum stanu, oddziałem: „*Wyznania*.“ Sprawozdawca jest deputowany profesor *Brinz*. Sprawozdanie dowodzi starannego zapuszczenia się w pojedyncze szczegóły. Zasługuje na uwagę, że nazwa „*Dopłaty państwa*“ na katolickie instytuta religijne, zmieniono na nazwę „*Zaliczki państwa*“, ponieważ kwoty które państwo płaci corocznie na te instytuta religijne, są policzone do należności, które państwo trzyma w ewidencyi w obec funduszu religijnego, te kwoty więc są właściwie zaliczkami. Wspomnieć także warto, że w budżecie zanotowano kwotę 6000 zł. na biskupstwo Chur w Szwajcaryi, co wyjaśnił obecny na posiedzeniu J. E. minister stanu *Schmerling*, w ten sposób, że wprowadzić żadne ścisłe zobowiązanie prawne nie muszą do wypłaty tej sumy, lecz ponieważ dobra do tego biskupstwa należące, a w Vorarlbergu położone, wcielone zostały na początku tego stulecia do Austrii w skutek uchwały komisyi państwa, Austriya poczuwa się do obowiązku płacenia sumy powyższej. Ta pozycya wyznaczona została na ten rok w sumie 4200 zł.

Jen. Kor. dowiaduje się, że uchwała wyższa austriackiego sejmu krajowego względem skazanych na roboty przymusowe nie uzyskała najwyższego zezwolenia, ponieważ jak się wyraża wydane w tym względzie najwyższe postanowienie, zniesienie prawnie istniejącej instytucyi zakładów robót przymusowych, leży poza obrębem zakresu konstytucyjnego działania sejmów krajowych.

— Jego ces. Mość raczył najmłodszej nadać wicekanclerzowi nadwornemu Franciszkowi baronowi *Reichenstein* godność rzeczywistego radcy tajnego.

(*Projekt wydatków nadzwyczajnych*.) Projek rządowy względem nadzwyczajnych wydatków z powodu nieurodzaju w Węgrzech zawiera następujące szczegóły o użyciu sumy przyzwoliić się mającej: Dla węgierskiej kancelaryi nadwornej pod tytułami: 1. nadzwyczajne budowle dróg 200.000 zł.; 2. nadzwyczajne budowle wodne 1.300.000 zł. Dla ministerstwa finansów: Na subwencye: 1. na rzecz właścicieli mniejszych posiadłości w Królestwie węgierskim najbardziej dotkniętych nieurodzajem w zaliczkach oprocentowanych: a) nasienie zboża ozimego 6.500.000 zł.; b) nasienie zboża jarego 3.000.000 zł.; c) w gotowiznie na bydło pociągowe do gospodarstwa 2.000.000 zł.; d) w gotowiznie bez poprzedniego przeznaczenia 11.000.000 zł.; e) na wsparcia 1.000.000 zł. 2. Na przedsięwzięcie robót publicznych przez oprocentowanie zaliczki na rzecz węgierskiego funduszu budownictwa krajowego lub towarzystw

prywatnych na budowę dróg i kolei żelaznych, tudzież na rzecz stowarzyszeń i gmin na uregulowanie rzek i osuszenie bagien w sumie 5,000.000 zł. razem 30,000.000 zł. Słychać, że izba deputowanych rady państwa ma żądać, aby z tej sumy wykreślono 11 mil. przytoczonych pod d) bez poprzedniczego przeznaczenia.

Francya.

Paryż, 17. października. (Różne wiadomości.) *Monitor* ogłosił dekret cesarski orzekający, iż kosztą pogrzebu zmarłego ministra Billaulta, opędzone będą ze skarbu publicznego ze względu na wielkie zasługi jego. Pogrzeb odbyć się ma w niedzielę z wielką okazałością. Cesarz z powodu śmierci p. Billaulta nie będzie się znajdował na otwarciu opery włoskiej, jak było zapowiedziane.

Tygodnik *Revue nationale* odebrał ostrzeżenie z powodu artykułu, politykę Cesarza poniżającego, czyny i zamiary rządu w fałszywym świetle wystawiającego i do nienawiści tegoż rządu podburzającego.

W Meksyku miasto Chiapas w zatoce Tehnentepek położone, oświadcza się za interwencją Francuzów.

Według dziennika *Pays* ludność w Jeruzolimie oczekuje ciągle przybycia Cesarzowej Eugenii do zwiedzenia grobu świętego. Wiadomość o pielgrzymce Monarchini, w całym kraju wielkie wywołała wzburzenie.

Włochy.

(Różne wiadomości.) W Cremonie odbyło się zgromadzenie agronomów włoskich, które oświadczyło się za budową kanału Pad z jeziorem gardejskim łączącego, w skutek czego okolice nad brzegiem Padu położone, Alpy tyrolskie i drogi żelazne do Niemiec prowadzące, w bezpośredniej byłyby między sobą komunikacyi. W Parmie znowu odbyło się zebranie zgromadzenia rzemieślników włoskich, które to zgromadzenie głównie polityką się zajmuje w duchu Mazziniego. Na tem zebraniu przyszło do wielkiego tumultu, gdy mowca jeden z Parmy, Luigi Silva, pomimo pogroźek i hałasów wniósł, iż zgromadzenie nie ma wcale prawa wyrażania opinii ludu włoskiego, dla tego politycznymi rozprawami zajmować się nie powinno. Głównym usiłowaniem zgromadzenia było założenie banku wspólnego dla wsparcia potrzebnych rzemieślników, z filiami po całym kraju rozłożonemi, lecz zgromadzenie na nic zgodzić się nie mogło i rozleciało się bez żadnego rezultatu w śród ciągłego tumultu.

Niemcy.

Berlin, 19. października. (Różne wiadomości.) Dzisiejsza *Berliner Montags-Ztg.* pisze: „Otwarcie sejmu ma podług dochodzących nas wiadomości nastąpić dnia 14. listopada.

Co do odbytej dnia 15go b. m. w Berlinie rady ministeryalnej obiegają ciągle rozmaite pogłoski. W ogóle utrzymują, że przedmiotem narady nie była kwestya szlezwik-holsztyńska, lecz polska. W kołach dobrze zawiadomionych mówią, że zapadły już uchwały co do politycznego stanowiska Prus na przypadek, jeźliby sprawa polska przeszła z pola rokowań dyplomatycznych z mocarstwami zachodniemi do działań wojennych. Tego samego dnia odbyło się w izbie panów posiedzenie syndyków koronnych, na którym naradzano się nad traktowaniem rozkazów prasowych w obec izb. Nie podlega już żadnej wątpliwości, że zarzucono dawniejszy zamiar odwołania rozporządzeń prasowych przed otwarciem izb, i postanowiono przedłożyć je najprzód izbie panów.

W kołach świadomych rzeczy nie robią z tego żadnej tajemnicy, że Król odmówił udziału w uroczystości budowy tumu w Kolonii skutkiem raportu nadprezydenta prowincyi nadreńskiej i prezydenta rządowego w Kolonii, wysłanego umyślnie do Jego Mości Króla do Baden. Jak wiadomo, opierało się prądowi liberalnemu w prowincjach nadreńskich z feudalistami także stronnictwo klerykalne. Od czasu jednak opozycyi Prus przeciw austriackim projektom reformy okazuje to stronnictwo rodzaj bierności, który wcale jest niemiłym rządowi i przyczynia się nie mało do większego rozszerzenia żywiołów liberalnych. Od czasu też powrotu Króla obiega pogłoska, że nastąpią znaczne zmiany w kilku władzach rządowych w prowincjach nadreńskich.

Ministerstwo finansów nie wydało w sprawie wyborów żadnego rozporządzenia do urzędników swojego departamentu. — Adjutant Jego Mości Króla pułkownik Treskow bawi od kilku dni znowu w Warszawie. — Otrzymał tu najnowsze wiadomości z Krymu o stanie zdrowia Cesarzowej rosyjskiej wznieca obawę. Słabość jej wzmagą się coraz bardziej.

(*Ekzekucya związkowa.*) Ze strony *Hanoweru* przeznaczony został do ekzekucyi związkowej w Holsztynie pułk dragonów Cambridge, i otrzymał już rozkaz wymarszu; również są już przeznaczone baterye, które mają wyruszyć do Holsztynu, natomiast kupno koni zostało zawieszane. Niektóre dzienniki donosiły, jakoby między Hanowerem i Saxonią powstał spór o naczelną komendę; wiadomość ta jest wątpliwa; naczelną komendą należy się Saxonii, ponieważ w r. 1840, gdy Hanower i Saxonja stawiły mieszaną dywizyę do Holsztynu, miał Hanower komendę nad tą dywizyą.

Lipsk, 16. października. (*Zebranie tak zwanego zgromadzenia niemieckiego w Lipsku.* — *Obchód 50letniej rocznicy bitwy pod Lipskiem.*) Dzisiaj odbyło się w mieście tutejszem czwarte posiedzenie tak zwanego związku narodowego niemieckiego. Pomimo

licznych dowodów, świadczących o niedojrzałości tego zgromadzenia pod względem praktyczno politycznym, spodziewano się jednak, iż kongres książąt w Frankfurcie wpłynie na zmodyfikowania błędnych jego teoryj i skierowanie jego czynności w duchu zdrowego na rzeczy poglądu. Nadzieja ta w tem tylko się spełniła, iż zgromadzenie oświadczyło się jednomyślnie przeciwko propozycyom p. Bismarka względem reformy związku niemieckiego. Z resztą wydział zgromadzenia wystąpił z wnioskiem uznania projektu austriackiego jako nie dostatecznego dla zabezpieczenia wolności i jedności, przez naród niemiecki zadanych. Wniosek oświadcza się głównie przeciwko rozszerzeniu policyi związkowej, przeciwko składowi zebrania książąt, i zgromadzeniu delegowanych. Wniosek stoi ciągle przy konstytucyi państwa niemieckiego z roku 1849 dodając, iż tylko lud niemiecki, w parlamencie zebrany, o konstytucyi państwa niemieckiego stanowić może.

Gazeta wiedeńska, z której wyciąg powyższy w skróceniu podajemy, dziwi się, iż zgromadzenie narodowe obstawać może przy konstytucyi z r. 1849. Kiedy przecież ostatni zjazd deputowanych niemieckich oświadczył się z wielką oględnością co do tej konstytucyi, dzisiaj zaś ci sami mężowie, którzy się nie dawno za poparciem projektu austriackiego oświadczaży, wzmówić chcą w lud niemiecki, iż jedynie wnioski wydziału zgromadzenia narodowego obejmują to, co dla dobra Niemiec jest koniecznym. Nowa ta próbka owej niekonsekwencyi i krótkowidzenia politycznego, których tak zwane zgromadzenie narodowe niemieckie tyle już dało dowodów.

O obchodzie rocznicy bitwy pod Lipskiem w Lipsku piszą do *Jen. kor. austr.*, iż sprzyjała mu najpiękniejsza pogoda. Tysiące chorągwi czarno-czerwono żółtych i czarno-czerwono-żółtych wywieszane były z wież pałaców i domów wszystkich ulic. Saskich sztandarów było nie wiele. Z pałacu królewskiego powiewały barwy niemieckie. Dnia 17. wieczorem przybyli do miasta goście honorowi, weterani, i deputowani miast. Przybyli też i wysłani z Wiednia weterani, których na dworcu drogi żelaznej przez komitety szermierzy i akademików lipskich przy odgłosie muzki witani byli.

Dania.

(*Sprawa niemiecko-duńska.*) *Dagbladet* w swoim ostatnim przeglądzie tygodniowym zaprzecza pogłosce, jakoby gabinet petersburski uważał egzekucyę związkową za słuszną i prawnie uzasadnioną, i doradzał Danii aby ustąpiła. Mylnem jest także jakoby dwór francuzki protestował przeciw zamiarowi Danii uważać egzekucyę za casus belli.

W *Berlinie*, jak donosi *Bresl. Montags Ztg.* od powrotu Króla i prezydenta ministrów z Baden, odbywają się dalej układy z Anglią, które mają na celu skłonić Prusy do pośredniczącego stanowiska, w sprawie niemiecko-duńskiej. Ze strony Prus oświadczone, że to państwo jest w stosunku do całej kwestyi, nie jako mocarstwo niemieckie, lecz jako członek związku niemieckiego, i będzie dopełniać tylko związkowych zobowiązań nie mniej, nie więcej. Można więc sądzić, że Prusy nie uczynią nic więcej oprócz wystawienia korpusu rezerwy. Poseł duński w Berlinie ma oczekiwać na pismo odwołujące go z tej posady.

Królestwo Polskie.

(*Doniesienia o powstaniu.*) Od granicy polskiej piszą do *Jener. Kor.*: Chociaż Rosyanie ze swojej strony pilnie strzegą granicy, chociaż ciągle przybywają świeże wojska, jakkolwiek nie w takiej sile, jakby się należało spodziewać, Polacy ze swojej strony nie zaniedbują niczego, aby powstanie znacznie osłabione upadkiem większych korpusów Taczanowskiego, Kruka, Lelewela, a nareszcie Chmielińskiego, ożywić na nowo. Najlepszym tego dowodem są częstsze potyczki i pojawianie się dawniejszych dowódców. Tak w Lubelskiem wystąpił znowu Rudzki, któremu dnia 3go b. m. udało się pod Łęczną przebić przez znaczne zastępy rosyjskie, które go od dni kilku ścigały, Wierzbicki, który wprowadził dnia 6go pobity został niedaleko granicy pod Gościeradowem, ale poniósł małe straty, i z korpusem swoim pomknął w głąb kraju, a Rochebrun wkrótce ma się pojawić w Lubelskiem lub Krakowskiem. W Płockiem wystąpił znowu Zameczek, a w Krakowskiem Chmieliński usiłuje zgromadzić swój rozprószony korpus. Ze Galicya tajemni drogami także czynnie zasila powstanie, tego dowodzą dokonane w ostatnich czasach konfiskaty broni i potrzeb wojennych, a mianowicie amunicyi i rekwizytów wojskowych. Postępowanie z jeńcami, jakkolwiek dzienniki polskie przesadzają wiele, jest surowe, barbarzyńskie i samowolne, mianowicie w udzielaniu im jadła niezdrowego i nie dającego się spożyć. Lecz temu dziwić się nie można, zważywszy jak administracya wojskowa karmi żołnierzy rosyjskich. Jeńcy z Zamościa opowiadają, że żywiono ich tylko jagłami, kartofflami i chlebem czarnym, co wszystko było nadto nieporządnie przyrządzone. Sypiali na gołych pryczach drewnianych, póki litościwi rodacy nie zaopatrzyli ich w sienniki i poduszki ze słomy. Nie jest jeszcze pewnem, czy Polakom uda się przedłużyć powstanie do wiosny; trudno spodziewać się większych jak dotąd rezultatów, a przedłużona walka kraj tylko do reszty zrujnuje. Rząd rosyjski z gorączkowym pospiechem prowadzi dalej dzieło wycieńczenia i osłabienia kraju; oprócz urzędowych kontrybucyi, egzekucyi, sekwestracyi, konfiskat i spustoszeń, urzędnicy i żołdactwo dopuszczają się niezliczonych samowolnych wymuszeń,

rabunków i zniszczenia tak, że nikt ani na chwilę nie jest pewnym swojej własności.

Ameryka.

Nowy Jork, 4. października. (Wypadki wojenne.) Wiadomość o przejściu Rapidanu przez armie Potomaku, która ku Gordonsville miała się posunąć, jest uznawana jako bezzasadna. Skonfederowani stoją, jak listy z armii donoszą, w silnej pozycji na południowym brzegu rzeki; ich szeregi rozciągają się od Germanii do Burnets-Fords. Jeden z ich korpusów miał zrobić poruszenie w bliskości Blue-Ridge ku północy. Ostatnie wiadomości otrzymane z Charlestonu donoszą, że generał Gilmore zajmuje się ciągle aż dotąd robotami inżynierskimi około fortów Gregg i Wagner. Wątpić wypada, aby wojska jego mogły się bez szkody dla zdrowia na wyspie Morris utrzymać: cierpią one z powodu braku wody i materiału palnego. Generał Rozenkranz mniema, że jego pozycja obronna pod Chattanooga jest silna; jak ogólnie wnioskują, Bragg nie zdoła go wyprzeć zlatąd przez bezpośredni atak, albowiem komunikacja pomiędzy Chattanooga a Washingtonem jest nieprzerwana, a Rozenkranz może bez trudności być wzmocnionym. Przeciwno generałom McCook i Crittenden ministerjum wojny zarządziło śledztwo z powodu ich zachowania się w bitwach z 19. i 20. września: dowodzone przez nich oddziały zostały połączone i oddane pod rozkazy generała Granger. Główna kwatera Burnside była jeszcze do 24go w Knoxville. Jak wnoszą, niepowodzenie można ministerstwu wojny przypisać, albowiem ono nie wprowadziło w wykonanie połączenia się z generałem Rozenkranz. Mówią o usunięciu się jego od dowództwa armią Ohio, przyczem następcą jego ma być generał Hooker. Bragg utrzymuje, że zdobył w bitwie pod Chattanooga 36 armat, 25 chorągwi, i że zabrał 7000 ludzi do niewoli.

Skonfederowani zostali w dwóch potyczkach na terytoryum Indyjany pobici. Wojska związkowe, które w swej wyprawie z Nowego-Orleanu, zostały pod Sabine - Pass do Texas wyparte, cofają się w głąb kraju. Wieść krąży, że generał Weitzel miał doznać pod Napoleon w Luizjannie porażkę, i że tam poległ. Generał Grant, z powodu słabości, nie może pełnić czynnej służby. Do Wiksburga, przybywają wielkie transporta bawełny, będącej własnością rządu. W Mobile wybuchły zamieszki, które głód spowodował; kobiety przebiegając miasto odgrazały się, że je podpala, jeżeliby miano nie wesprzeć ich w nędzy. — Dla floty rosyjskiej, która przed Nowym-Jorkiem stanęła na kotwicy i jak mówią ma tam kilka miesięcy pozostać, objawiają ogólne sympatyje.

Kronika.

— W Krakowie podali się na dniu 17. b. m. do dynisji także członkowie wydziału miejskiego, którzy dotychczas jeszcze po ustąpieniu innych członków reprezentowali tamtejszą gminę. Odnośne podanie do magistratu podpisali pp. Gralewski, Mayer, Winc, Wolf, Julian Aug. John, Józef Oettinger, Teodor Baranowski, H. Mendelsohn, H. Miłtowski, A. Gumplowicz, Th. Seifert, Józef Bartl, M. Cypres i S. Eibuszyc.

(Nieszczęsny wypadek.) Dnia 15. b. m. po południu przejechał pociąg kolei żelaznej N. 13. pod Borkami służąc nadzorem kolei, Maryanne Czarniecką, która też na miejscu zginęła. Chciała ona spędzić z kolei nierogaciznę, gdy ją zachwyła maszyna i zgruchotała jej głowę, jedną rękę i jedną nogę.

(Kamputulikon.) „Gazeta rolnicza“ donosi, że w roku zeszłym wynaleziono w Anglii nowy materiał, który będzie miał ważne zastosowanie w różnych gałęziach przemysłu. Materiałem tym jest tak zwany kamputulikon, o którym profesor Rau, taką wiadomość podaje: Materiał ten jest mieszaniną najdrobniej sproszkowanego korka z kauczukiem rozniechanym za pomocą pary. Z tego to robia się płyty upodobanej dowolnej grubości, które służą do okrywania podłogi, a we względzie miękkości, giętkości, nieprzenikliwości i nie wydawania żadnego odgłosu w czasie chodzenia, przez żaden inny materiał przewyższonemi być nie mogą. Z powodu tego ostatniego przymiotu, materiał ten już użytym został do wyłożenia podłogi w kilku salach, służących za mównice w Londynie. Kamputulikon daje się zafarbować na wszelkie żądane kolory, i dotąd już istnieją trzy jego bryki. Materiał ten znalazł także i w gospodarstwie zastosowanie, gdyż podłogi w królewskich stajniach zostały nim wyłożone i przekonano się, że przez to stały się cieplejszemi, suchszemi, dającemi się czysto utrzymywać, a lubo podłogi już tu jest niepotrzebnym, nogi koni i innych zwierząt stojących na tak elastycznej podstawie, nie podlegają najmniejszemu uszkodzeniu.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 21. paźdz. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów: męcz pszenicy (83 Z) 2 zł. 56 c.; żyta (79 Z) 1 zł. 36 c.; jęczmienia (70 Z) 1 zł. 20 c.; owsa (45 Z) 1 zł. 8 c.; hreczki 1 zł. 56 c.; grochu 1 zł. 68 c.; soczewicy 3 zł. 25 c.; kartofli 47 c., cietnar siana 1 zł. 26 c., okłotów 63 c., sag drzewa bukowego 10 zł. 19 c., sosnowego 8 zł. w. a.

Lwów, 21. października. Nadzwyczaj niskie ceny pszenicy w Londynie, 42 szillingów za kwarter angielski najpiękniejszej, ciężkiej, białej pszenicy. (około 9 zł. korzec miary galicyjskiej) spowodowały kilku negocjentów do zakupienia pewnej ilości na spe-

kulacye w tem przekonaniu, iż ceny niżej spaść już nie mogą, a raczej przy najpierwszej sposobności podnieść się muszą. Z reszta obroty targów angielskich w zupełnem były uśpieniu.

W Wiedniu płacono pszenicę po 5 zł. za mierzycę 88 funtowa, żyto 3 zł. 45 c. mierzycę 83 funtowa, jęczmień do 3 zł. mierzycę 73 funtowa, owies zaś galicyjski 2 zł. 24 c. mierzycę 48 funtowa. Popyt nader słaby, obroty ograniczone do miejscowej potrzeby.

Makę pszenną najpiękniejszą (Kaiserauszug) i grysik po 13 $\frac{1}{2}$ do 14 $\frac{1}{2}$ zł. cietnar z opłatą akcyzy. Pośrednie gatunki odchodziły po 6 $\frac{1}{2}$ do 12 zł.

Ceny okowity znów się obniżyły i zeszły do 48 c. za stopień i wiadro. Na późniejsze dostawy, od listopada do kwietnia dawano 49 c.

Koniczynę czerwoną notują w Wrocławiu od 7 do 14 tal. cietnar cłowy według gatunku. Cena ta wszakże tylko nominalna popytu bowiem nie ma prawie żadnego.

Rzepak zimowy płacono od 206 do 224 srebrników, rzepnik zimowy od 190 do 214 srebr., letni od 160 do 184 srebr. za 150 funtów wagi cłowej.

Wełna utrzymuje się po cenach dawniejszych przy odhycie dość ożywionym. O podniesieniu się cen mowy być nie może, zapasy bowiem wszędzie bardzo są znaczne. W Wiedniu przedano w ubiegłym tygodniu do 1500 cietnarów po większej części krajowym fabrykantom. Olej rzepakowy płacono w Wrocławiu po 12 do 12 $\frac{1}{2}$ talara cietnar cłowy.

W ogóle handel produktów w większej stagnacji, bez widoków polepszenia.

Wiedeńska *Constitutionelle oesterreichische Zeitung* podała krótki rys telegramów przywatnych w Austrii. Telegrafy dopiero w październiku 1849 roku publiczności do użytku otwarte zostały, w ten czas były tylko linie z Wiednia do Triestu, Salzburga, Przyrowu, Ofomuńca, Oderbergu i Preszburga. Telegram o 25 słowach kosztował od 5 do 10 zł. w mon. konw.

Minister handlu baron Bruck w dniu 15go lutego 1850 roku ogłosił tymczasowy regulamin o użyciu telegrafów. Regulamin ten zniżył słowa pojedynczej depeszy do 20. ustanowił zaś opłatę po 5 krajearów na milę odległości.

W lipcu 1850 roku założony został związek telegrafowy niemiecko-austriacki, do którego Prusy, Bawarya i Saxonja przystąpiły. Taksa pojedynczego telegramu ustanowioną była na 1 zł. w mon. konwencyjnej na 10 mil odległości z stopniowcem dodaniem 1 zł. za dalsze odległości 25, 45, 70, 100 i więcej milowe.

Taryfa ta obowiązywała do dnia 16go listopada 1857 roku, w którym to dniu ogłoszona została nowa taryfa związkowa, zniżająca opłatę pojedynczego telegramu do 36 krajearów m. k. co później na 60 centów zmienione zostało.

Na ostatniej konferencji związku telegrafowego w Hanowerze postanowiono w dniu 13go czerwca 1863 roku nowe znizienie taryfy do 40 centów od pojedynczego telegramu, telegram zaś więcej niż 100 milowy obecnie 1 zł. i 60 c. kosztuje.

W przeciągu przeto 14 lat zniżono w Austrii opłaty od przywatnych telegramów w sposób następujący:

Według taryfy z r. 1849 telegram z Wiednia do Tryestu kosztował 8 zł. 40 c., według taryfy z d. 6. lutego 1850 r. 6 zł. 60 c., według taryfy z d. 18. września 1850 r. 4 zł., z d. 16. listopada 1857 r. 2 zł. 40 c., z d. 13. czerwca 1863 r. 1 zł. 60 c.

Tak więc taksy od telegramów w przeciągu 14 lat w Austrii o całe $\frac{3}{5}$ części zniżone zostały.

Stryj, 5. października. W drugiej połowie z. m. były na targach tutejszych następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów:

Miejscetargu:												
Artykuł	Mikobajów		Rozdół		Żydaczów		Skole		Kalusze		Rożniatów	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
waluta austriacka												
Męcz pszenicy	2	40	2	40	3	20	3	20	2	70	2	60
„ żyta	1	30	1	60	1	20	1	80	1	65	1	40
„ jęczmienia	1	10	1	10	1	10	1	50	1	45	1	10
„ owsa	1	10	1	80	1	80	1	10	1	10	1	80
„ hreczki	1	20	1	10	1	10	1	10	1	80	1	80
„ kukurudzy	1	80	1	40	1	40	1	65	1	65	1	80
„ ziemniaków	1	80	1	40	1	60	1	60	1	65	1	60
Cietnar siana	1	30	1	15	1	20	1	1	1	60	1	80
„ wełny												
„ nasienia koniczu									19			
Sag drzewa twardego	9	7	7	5	5	4	25	4	80			
„ „ miękkiego	7	5	6	3	75	3	50	4				
Funt mięsa wołowego	12	10	10	8	8	8	9					
Mas okowity	60	60	80	1	20	48						

Lwów, 20. października. Na naszym wczorajszym targu było 211 sztuk wołów, a mianowicie: z Rozdołu 3 stada po 50, 14, i 10 sztuk, z Bóbrki 3 stada po 16, 54 i 10 szt., z Gołogór

2 stada po 11 i 7 szt., ze Szczerca stada po 7 i 11 szt., z Kamionki 6 szt., tudzież ze Szczerca 9 krów. Z tego sprzedano 135 wołów i płacono za wołu ważącego 300 £ mięsa i 36 £ łoju 48 zł. a za wołu ważącego 370 £ mięsa i 70 £ łoju 66 zł. 50 c. Krowy sprzedano wszystkie i płacono za 1 szt. ważącą 200 £ mięsa i 46 £ łoju 39 zł. 50 c.

Bochnia, 15. października. Na naszym dzisiejszym tagu były następujące ceny przeciętne zboża: męc pszenicy (85 £) 4 zł. 13 c.; żyta (75 £) 2 zł. 10 c.; jęczmienia (65 £) 1 zł. 95 c.; owsa (51 £) 1 zł. 88 c.; kartofli 90 c. w. a.

Ostatnia poczta.

Z Tarnowa otrzymujemy z dnia wczorajszego (21.) wiadomość, że dnia 20. b. m. rano oddział powstańców złożony z piechoty i jazdy w sile jak słychać 2000 ludzi niedaleko Baranowa przeprawił się w bród przez Wisłę do Królestwa Polskiego.

Warszawa, 20. października. Dzisiejszy *Dziewięć Pow.* ogłasza w części nieurzędowej następujący buletyn, z widowni boju: „Według otrzymanej wiadomości oddział Mławski w d. 2. (14.) października około Lubowidza pobił i rozprószył bandę Orlika i nieznanego Francuza. Zabito i raniono wielu. 40u, a w tej liczbie i Orlika ujęto.“

Norymberga, 20. października. Jak słychać, odbędzie się tu temi dniami konferencya ministrów znaczniejszych państw niemieckich, które przystąpiły do aktu reformy związkowej. Celem jej ma być głównie bliższe porozumienie się co do odpowiedzi na odrzucenie ze strony Prus aktu reformy.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 21. października.

Hotel europejski: PP. Zaklika Jan, z Wojtkowa. — Gebutowski Stan., z Zakrzewia. — Wybranowski Alex., z Uszkowic.

Hotel angielski: Romaszkan Zygmunt, z Uherska. — Kisielewski Antoni, z Lgoty.

Zajazd Kuhna: Ptaszyński Stefan, z Nowosiótek.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 21. października.

PP.: Hr. Humnicki Wład., do Rospucia. — Postruski Józef, do Świstelnik. — Łukasiewicz Józef, do Kadłubisk. — Zawadzki Nikodem, do Belzca. — Dylewski Mar., do Rolowa. — Marmorosz Józef, do Kurowa. — Tretter Hil., do Laszek.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 21. października 1863.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327.63	+ 8.1	84.2	zachodni sl.	pogoda
2. god. po poł.	327.95	+ 12.0	76.2	" "	pochmurno
10. god. wiecz.	328.32	+ 9.2	87.8	" "	" "

T E A T R.

Dziś teatr niemiecki: „**Orpheus in der Unterwelt**,” komiczna opera w 2 aktach a 4 obrazach z tańcami przez J. Nestroy z muzyką J. Offenbacha.

Kurs lwowski.

Dnia 21. października.

	gotówka		towarem	
	zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	5	27 1/2	5	36 1/2
Dukat cesarski	5	31	5	36
Półimperyal zł. rosyjski	9	14	9	21
Rubel srebrny rosyjski	1	75	1	77
Talar pruski	1	67	1	69
Polski kurant i pięcioletówka	"	"	"	"
Galiccyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	73	75	74	40
" " " m. k. za 100 zł.	77	24	77	96
Galiccyjskie obligacye indemnizacyjne	74	7	74	60
5% Pożyczka narodowa	81	13	81	67
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	197	—	198	50

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 21. października.

	złr.	kr.
5% Metaliki	75	60
5% pożyczka narodowa	81	70
Losy z 1860 roku	97	90
Akcyje banku wiedeńskiego	788	—
" " kredytowego	186	80
Londyn, 10 funtów szterlingów	111	95
Dukat pojedynczy	5	36 1/2
Srebro	112	—

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 19. października.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

	pien.	towar.
A. Państwa		
W austr. wal. po 5%	71.60	71.70
" " bez kuponów		
zwrotny po 5%	96.50	96.75
Z pożyczki narod. z proc.		
od stycznia do lipca po 5%	81.50	81.60
od kwiet. do paźd. po 5%	81.50	81.70
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—	—
Metaliki po 5%	75.25	75.50
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	75.25	75.50
dtto. po 4 1/2%	67.50	67.75
dtto. " 4%	60.—	60.50
dtto. " 3%	45.—	45.25
dtto. " 2 1/2%	37.50	38.50
dtto. " 1%	15.10	15.25
Przez. do wyl. z r. 1839		
całe losy	158.75	159.—
Przez. do wyl. z r. 1839		
piąta część losów	155.75	156.—
Przez. do wyl. z r. 1854	93.50	94.—
Przez. do wyl. z r. 1860		
po 500zł.	97.50	97.90
Przez. do wyl. z r. 1860		
po 100 zł.	98.20	98.30
Renty Como po 42 lir. aust.	17.50	17.75
Wylos. obl. dawn.		
dlugu państ. po 5%	71.50	72.—
" 4 1/2%	67.—	67.50
" 4%	59.50	59.75
" 3 1/2%	52.—	52.50
" 3%	—	—
" 2 1/2%	59.—	60.—
" 2 1/4%	52.—	53.—
" 2%	47.—	48.—
" 1 3/4%	41.—	42.—
dtto. z procent.	71.50	72.—
za granicą po 4 1/2%	67.25	67.75
" 4%	60.—	60.50

2. Stan oblig. domestykaln.

Po 3% za 100 zł.	27.—	—
" 2 1/2% " 100 "	22.50	—
" 2 1/4% " 100 "	20.25	—
" 2% " 100 "	18.—	—
" 1 3/4% " 100 "	15.50	—

3. Akcyje.

	pien.	towar.
Banku narodowego	788.—	789.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	186.70	186.90
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	640.—	642.—
Póln.kol. po 1000 zł. m. k.	1638.—	1610.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	187.75	186.25
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	139.50	140.—
Połud.-póln.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	128.50	129.—
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	—
Połud. kolei państw. lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłaty	247.—	248.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	197.50	197.75
Kol. Preszb. Tyrn. l. emis. po 200 zł. m. k.	—	40.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	99.—	100.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	685.—	685.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	228.—	230.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.—	200.—

	pien.	towar.
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a.	—	145.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	428.—	430.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	240.—	242.—
Mostu lańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	393.—	395.—
Tow. młyn. par. w Wied. po 500zł. w. a.	395.—	398.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	278.—	280.—
Uprzyw. wil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	157.—	157.50

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

Banku (6let. z r. 1857 po 5%)	102.25	102.50
narod. (10let. „ 1857 po 5%)	89.75	90.—
w m. k. (przeznaczone do los. po 5%)	—	—
Banku (na 12 m. 5%)	—	—
narod. (przezn. do losoww. a. (wiania po 5%)	85.40	85.50
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	74.—	74.50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.75	98.—
deitto deitto w arch. upr. za 100 zł. w. a.	91.75	92.—
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	87.75	88.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	118.—	118.25
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	116.75	117.25
Kol. póln. po 100 zł. m. k.	90.50	90.75
Kol. póln. po 100 zł. w. a.	86.—	86.50
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	80.—	80.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.—	95.50
Lloyda za 100 zł.	91.—	92.—
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	95.—	95.50
Połud. póln. kolej kom. po 5% za 100 zł.	78.25	78.75
Kolej gal. Karola Ludwika po 300zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	99.50	99.75

6. Losy.

(za sztukę.)

Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	135.60	135.80
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	91.—	91.50
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	113.—	114.—
" " po 50 zł. m. k.	52.—	53.50
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	33.75	34.25
Esterhazego po 40 zł. m. k.	94.50	95.50
Salma " 40 " "	35.25	35.75
Palfiego " 40 " "	34.25	34.75
Clarego " 40 " "	34.50	34.75
St. Genois " 40 " "	33.50	34.—
Windischgrätzka 20 zł.	22.—	22.50
Waldsteina 20 " "	20.25	20.75
Keglevicha 10 " "	15.—	15.25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol.	—	—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	95.—	95.—
Berlin za 100 tal.	—	—
Wrocław za 100 tal.	—	—
Frankfurt za 100 zł. w. p. n.	95.10	95.20
Genewa za 100 lir. piem.	—	—
Hamburg za 100 M. B.	83.70	83.80
Lipsk za 100 tal.	—	—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—	—
Londyn za 10 ft. szt.	111.90	111.95
Lugdun za 100 fr.	44.30	44.30
Medyolaa za 100 lir. wl.	—	—
Marsylia za 100 fr.	—	—
Paryż za 100 fr.	44.30	44.30
Praga za 100 zł. w. a.	—	—
Tryest za 100 zł. w. a.	—	—
Wenecya za 100zł. w. a.	—	—

(31 dni po ukazaniu.)

Bukareszt za 100 piast. woł.	—	—
Konstantynopol za 100 piast. tur.	—	—
Kurs złota.		
Dukaty ces. men.	5.35	5.36
dtto. pełnej wagi	5.35	5.36
Korona	15.40	15.45
20frankówka	8.95	8.96
Rosyjski imperyal	9.22	9.25
Talar związkowy	1.68 1/2	1.69
Srebro	112.50	112.75
Kurs korony w e. k. kasach	13zł.	50c.

Obligacye indēm. po 5% za 100 zł.